

موضوع: روش های نیایش با خدا
استاد: حجت الاسلام صفری (زید عزه)
زمان: ۹۳/۱۱/۱۵
مکان: حسینیه موسسه بنت الهدی علیها السلام

دعا از جمله معقولاتی است که خدا و اولیا هم در کتاب و هم در سنت اهتمام فوق العاده ای بر آن داشته اند. دعا صرفاً برای اظهار نیاز نیست. در خصوص دعا سه رویکرد وجود دارد:

- ۱- گاهی دعا را وسیله رسیدن به خواسته هایمان قرار می دهیم؛
 - ۲- گاهی دعا وسیله ای است همراه راه های دیگر برای رسیدن به خواسته ها؛
 - ۳- گاهی دعا خود هدف است در جهت رسیدن به خدا.
- وقتی دعا هدف گشت، انسان به منبع لایزال الهی متصل می گردد. نکته مهم: کتاب صحیفه سجاده و معنای آن و کتاب های کافی را مطالعه فرمایید. خداوند در سوره بقره افرادی را که می خواهند به رشد برسند این گونه معرفی می نماید: لعلکم یرشدون. هدف دعا رسیدن به رشد در انسان است. هنگام مراجعه به متون قدسی (کلام خدا و اهل بیت) به چند مورد دقت نمایید: چه گفتند؟ برای چه گفته اند؟ مراد و قصد و غرض از این بیان چه بوده است؟ چگونه گفتند؟

یکی از بهترین منابع اخلاقی دعای مکارم الاخلاق امام سجاده علیه السلام است. حضرت در دعای ۲۵ صحیفه جریان تربیت را بیان می دارد. اهل بیت علیهم السلام و پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم با مردم به اندازه قدر مردم سخن می گفتند. دعا، غرض عمل، قصد و هدف است. چون هدف حیات انسان خلیفه الهی است. دعاها دو دسته اند:

- ۱- قضای حاجت، دعا ما را به حاجت می رساند.
 - ۲- قاضی الحاجاتی، دعا ما را به خدا (قاضی الحاجات) می رساند.
- برای دعاهای قاضی الحاجاتی ثوابی ذکر نکردند چرا که این گونه دعاها معرفت افزایی ایجاد می کند. روش دعا

- ۱- تمرکز و حضور؛ دعا باید خواسته و نیاز ما باشد. دهان ما به مسئله ای باز می شود که ذهن آنجاست. انسان به فکر آن چیزی است که برایش مهم است و در ذهنش وجود دارد. هرچه برای انسان اهمیت و ضرورت داشته باشد تمرکز انسان بر آن موضوع بیشتر می گردد. لذا تمرکز و حضور ذهن نتیجه درک و اهمیت مسأله است.
- قدر و ارزش انسان به اندازه همت اوست. اگر انسان بداند گناه کار است و بندگی غیر خدا نموده است و زندگی و درس خواندن و خوردن و خوابیدن و ... برای خدا نبوده است، توجه و حواسش را متمرکز خدا خواهد نمود.
- ۲- حرکت و اقدام، کسی که خواسته ها و نیازهای خود را شناسایی کرده است، با احساس و با تمام وجود دعا و حرکت می کند. دعا داعی و انگیزه حرکت و اقدام است. غرض از دعا رسیدن به مقام عبودیت است. خداوند با آوردن دعای حضرت موسی علیه السلام جریان بنده افزایی و رسیدن به مقام عبودیت را بیان می دارد. اللهم رب اشرح لی صدری و یسر لی امری و

- ۳- شناخت موضع و جایگاه انسان، انسان باید متوجه ضعف و فقر خود و غنا و بی نیازی خدا باشد.
- ۴- تسلط بر دعا،
- ۵- زمینه سازی دعا.

